

70639

ВЪВЕДЕНИЕ

В предлагания сборник се включват материали от Втората научна сесия по проблеми на българската разговорна реч. Научната сесия беше проведена във Великотърновския университет "Св. Кирил и Методий" на 27 и 28 май 1992 г.

Заглавието на сборника "Проблеми на българската разговорна реч. Книга 2." показва приемствеността между първата и втората научни сесии. В поместените доклади и научни съобщения се разработват както някои общотеоретични проблеми, така и конкретни особености на разговорната реч на фонетично, лексикално, морфологично и синтактично равнище.

От съставителите

УНИВ. БИБЛИОТЕКА - В. Търново
Изм. № 5420/94

70639

СЛОВО ПРИ ОТКРИВАНЕ НА НАУЧНАТА СЕСИЯ

Уважаеми колеги, дами и господа!

След като оцени положително научните резултати от Първата научна сесия по проблемите на разговорната реч, проведена преди една година, Катедрата по съвременен български език във Велико-Търновския университет "Св. св. Кирил и Методий" реши, че ще бъде полезно тези срещи на специалисти с еднакви научни интереси да продължат, като се организират периодично – на една или на две години. Втората научна сесия по проблемите на разговорната реч, която имам чест да открия като ръководител на катедрата домашин, събира не само миналогодишни участници, но привлича и множество нови имена – както на утвърдени и уважавани езиковеди, така и на съвсем млади хора, сега навлизащи в науката. По тоя начин сесията се превръща в своеобразна национална школа по проблемите на разговорната реч. Приемствеността между поколенията учени е твърде важно условие за плодотворното развитие на науката. Доказва го и нашата научна сесия. От друга страна, доколкото в тази зала преобладават участници на млада и средна възраст, имаме основание да очакваме, че в идните години тези проблеми ще бъдат разработвани още по-интензивно.

Когато човек се запознае с програмата на научната сесия, ще му направи впечатление преди всичко разнообразието от проблеми, по които се работи в университетите и институтите. Убеден съм, че на научната сесия ще бъде демонстрирано и разнообразие в подходите, в конкретните методики и похвати при проучване както на общите, така и на съвсем конкретните въпроси. Благородният сблъсък на научни идеи, какъвто очаквам по време на заседанията, ще даде нов тласък в научните изследвания.

Нужно е да уважаваме всяка научна методология, всеки ход, всяка конкретна методика, застъпена в изследванията, щом тя дава положителни и обективни резултати.

Най-общо казано, разговорна е всяка устна диалогична реч, която възниква спонтанно, непринудено, без предварителна подготовка в условията на неофициално битово общуване. Разговорната реч, както се знае, далече не е единна – ако на единия полюс е традиционният диалект, на другия се намира ней-престижната форма на книжовно-разговорната реч. По различни причини носителите на тези две полюсни формации съставят сравнително по-малки слоеве

от обществото, като тенденцията е да се увеличава броят на носителите на по-високо престижните форми на книжно-разговорната реч. Между тези полюси се намират множество различни формации и форми на разговорната реч – просторечие, полудиялект, интердиялект, книжно-разговорна реч, сленг и др. Тъкмо междинните формации привличат най-широко вниманието на специалистите.

В нашата катедра по съвременен български език едни специалисти се занимават с цялостно проучване на т. н. "езиков бит" в града и селото, други насочват вниманието си предимно към формацията, известна като книжно-разговорна реч, а трета група специалисти се интересуват най-вече от проявите на сленга. Според мене различните типове изследвания не се противопоставят, а взаимно се обогатяват и допълват. Общото в използваните методики е социолингвистичният подход. Въпреки че подходът е общо взето еднакъв, в конкретните изследвания се прилагат различни методики. Толерантни сме и към проблематиката на изследванията. Водим се от гледището, че и най-дребният въпрос, разработен компетентно и добросъвестно, представя принос към цялостното проучване на разговорната реч.

Надяваме се, че толерантността и търпимостта към чуждото становище ще господстват и на нашата научна сесия. Нека критерий при оценка на приносите да бъде единствено научният резултат. Чрез него ще доказваме предимството или положителните страни на един или друг изследователски подход, на една или друга методика.

Както е известно, немалко проблеми на разговорната реч, в това число и най-основни, са дискуссионни. Това се отразява и върху терминологията. Надявам се, че нашата научна сесия ще помогне да се намери отговор и на някои от тези проблеми.

Благодаря ви от сърце, уважаеми колеги, че откликнахте на нашата покана за участие в сесията. На всички вас казвам "Добре дошли" и ви пожелавам успешно и плодотворно участие в научната сесия.

Благодаря за вниманието.

Проф. Русин Русинов
Ръководител на Катедрата по
съвременен български език
във ВТУ "Св. св. Кирил и Методий"